

> Retouradres Postbus 30945 2500 GX Den Haag

COGEM
T.a.v. Prof. dr. ing. Sybe Schaap
Postbus 578
3720 AN Bilthoven

Bestuurskern

Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C

Den Haag
Postbus 30945
2500 GX Den Haag

Contactpersoon

J.K.B.H. Kwisthout
*Taakveld Veiligheid
Biotechnologie*

T 070-4567470
M +31(0)6-27020654
janke@kwisthout@minienw.nl

Kenmerk:

IENW/BSK-2019/205677

Datum 7 oktober 2019
Betreft COGEM advies CGM/181122-04 van 22 november 2018,
Advies bij onderzoeksrapport 'Genera op de lijst met
inperkingsmaatregelen'

Geachte heer Schaap,

Tijdens de vergadering van de Subcommissie Landbouw van de COGEM op 18 september jl. is door de vertegenwoordiger van het ministerie van IenW toegelicht op welke wijze het ministerie omgaat met uw advies (CGM/181122-04) van 22 november 2018 dat u heeft toegezonden in combinatie met het onderzoeksrapport 'Genera op de lijst met inperkingsmaatregelen'.

In gevallen waarin het ministerie uw advies niet of niet volledig overneemt, dan wel er op andere wijze mee omgaat dan door de COGEM wordt geadviseerd, ontvangt de COGEM daarover altijd een schriftelijk gemotiveerde reactie. Voor wat betreft het onderhavige advies, doe ik u met deze brief die reactie toekomen.

Om te beginnen wil ik u hierbij graag dankzeggen voor het toegezonden advies en het bijbehorende onderzoeksrapport.

In 2016 heeft de COGEM¹ geadviseerd dat de aanwezigheid van genera in bijlage 7 van de Regeling ggo onwenselijk is. De COGEM heeft ter verdere uitwerking van dat advies een onderzoeksproject laten uitvoeren om de relevante soorten van deze genera te identificeren. In dat onderzoeksrapport zijn 131 soorten afkomstig van 15 genera geïdentificeerd en zijn de eigenschappen van deze soorten in kaart gebracht.

Sinds 2016 is het actualiseren van de bijlage 7 van de Regeling ggo voor wat betreft dit aspect aangehouden in afwachting van uw advies. Nadat uw advies is verschenen, is vervolgens met Bureau GGO overlegd over de consequenties van het overnemen van uw advies. Zoals u reeds mondeling is toegelicht, is besloten uw advies gedeeltelijk over te nemen. Onderstaand geef ik u daarover een nadere toelichting.

Voor IG-activiteiten met gg-planten of gg-planten in associatie met (gg-)micro-organismen is het van belang om verspreiding van het plantenmateriaal te voorkomen. Daartoe worden drie strategieën gevolgd:

¹ COGEM (2016). Aanpassing lijst met inperkingsmaatregelen voor werkzaamheden met genetisch gemodificeerde planten. COGEM advies CGM/160421-03

- Voorkomen dat pollen zich verspreiden;
- Voorkomen dat zaad verspreid wordt;
- Voorkomen dat reproductieve plantdelen verspreid worden.

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C

In bijlage 7 van de Regeling ggo zijn de verspreidingskenmerken van planten aangegeven die maatgevend zijn voor het bepalen van de meest geschikte strategie. Op grond van bijlage 7 en met behulp van bijlage 5, deel II², dient te worden bepaald welke voorschriften uit bijlage 9 van de Regeling ggo gelden voor het voorkomen van verspreiding bij IG-activiteiten met gg-planten.

Datum
21 september 2019

Alle door COGEM geadviseerde verspreidingskenmerken voor plantensoorten en daarvoor geadviseerde inperkingsmaatregelen zijn of worden onverkort in de periodieke actualisering van bijlage 7 van de Regeling ggo bijlage en de publicatie daarvan in de Staatscourant overgenomen. Voor zover mogelijk zal dit op 1 januari 2020, doch uiterlijk zal dit op 1 april 2020 zijn gerealiseerd.

U constateert dat in bijlage 7 van de Regeling ggo verspreidingskenmerken van planten zijn aangegeven op het niveau van het genus, terwijl sommige soorten binnen een bepaald genus afwijkende verspreidingskenmerken bezitten. U constateert dat daardoor de inperkingsmaatregelen voor een genus niet altijd toereikend zijn voor soorten binnen dat genus met afwijkende verspreidingskenmerken, zodat daardoor (mogelijk) een meer dan verwaarloosbaar risico op de verspreiding van een ggo kan ontstaan. Hierover merk ik op dat uw constatering volledig door mij wordt onderschreven.

U adviseert vervolgens om 25 genera te schrappen uit bijlage 7 en 15 genera te vervangen door geïdentificeerde soorten. Dit onderdeel van uw advies zal echter niet volledig worden overgenomen in bijlage 7 van de Regeling ggo. Dezerzijds is besloten de huidige systematiek van die bijlage niet te wijzigen, indachtig de conclusie uit de evaluatie van het Besluit ggo en de Regeling ggo³ waaruit volgt dat er weinig tot geen draagvlak bestaat voor een herziening of wijziging van de in de vigerende regelgeving vastgelegde systematiek.

De systematiek die in plaats van uw advies in bijlage 7 wordt gehanteerd, is dat in aanvulling op de genera die reeds in bijlage 7 zijn opgenomen, de soorten die tot vermelde genera behoren en afwijkende verspreidingskenmerken bezitten ten opzichte van de vermelde genera, eveneens in bijlage 7 worden opgenomen. Dientengevolge dient een gebruiker eerst na te gaan of een specifieke soort die hij wil gebruiken in bijlage 7 is vermeld en dient hij uit te gaan van de daarvoor bepaalde verspreidingskenmerken en inperkingsmaatregelen. Indien een soort niet in bijlage 7 is vermeld maar wel het genus waartoe de soort behoort, kan de gebruiker de voor dat genus bepaalde verspreidingskenmerken en inperkingsmaatregelen hanteren. De gebruiker is in zulke gevallen echter te allen tijde gehouden zich ervan te vergewissen of de kenmerken en maatregelen die voor dat genus zijn bepaald op basis van de hem bekende en ter beschikking staande kennis ook toepasbaar zijn voor de betreffende soort die hij wil gebruiken. De gebruiker dient in voorkomende gevallen dan zelf de toepasselijke verspreidingskenmerken en inperkingsmaatregelen te bepalen in afwijking van de kenmerken en maatregelen die voor het betreffende genus in bijlage 7 zijn vermeld.

² inschalingsartikelen 5.11 en 5.13

³ Kst. 27428, 362

Voorts geldt ingevolge de vigerende regelgeving dat een gebruiker onderworpen is aan een actualisatieverplichting die inhoudt dat zodra er nieuwe inzichten zijn over verspreidingskenmerken en inperkingsmaatregelen – onder andere door de toevoeging van specifieke soorten aan bijlage 7 – hij gehouden is die inzichten toe te passen op zijn IG-activiteiten.

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C

Datum
21 september 2019

De voornaamste reden om de genera niet te schrappen uit bijlage 7 van de Regeling ggo is dat voor die genera verkregen rechten gelden om met elke soort binnen dat genus te werken. Bovendien bestaat geen overzicht van soorten waarmee, onder kennisgeving van het genus, activiteiten worden verricht. Daarom is ervoor gekozen om verkregen rechten niet aan te tasten, maar voortschrijdend inzicht te codificeren op een wijze die de gebruiker uit hoofde van zijn actualiseringsverplichting:

- verantwoordelijk stelt voor het bepalen van de juiste toepasselijke inperkingsmaatregelen, en
- verplicht om zijn activiteiten met soorten altijd uit te voeren onder de meest actuele inzichten over de toepasselijke verspreidingskenmerken en inperkingsmaatregelen.

Daarmee wordt bovendien voorkomen dat een gecompliceerde overgangsregeling tot stand gebracht moet worden om voor geschrapte genera de verkregen rechten te herstellen. Bovendien ondersteunt de toevoeging van specifieke soorten in bijlage 7 van de Regeling ggo de gebruiker in het invullen van zijn verantwoordelijkheid en de naleving van zijn wettelijke verplichtingen. Aldus wordt geleidelijk aan een steeds vollediger en actuele bijlage 7 ontwikkeld. Ook voorkomt deze benadering dat de omvang van bijlage 7 buitensporig groot wordt.

Tot slot kan ik u berichten dat over deze materie specifieke voorlichting aan gebruikers en biologische veiligheidsfunctionarissen zal worden gegeven, teneinde een optimale waarborging van de veilige uitvoering van IG-activiteiten te bevorderen.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
Directeur Omgevingsveiligheid & Milieurisico's,

Mr. Judith Elsinghorst

c.c.
Bureau GGO, t.a.v Dr. J. Westra